

Дітям про енергію

Чи замислювалися ви над тим, чому про деяких людей кажуть, що вони енергійні? Які риси їм притаманні? Той, хто скаже, що енергійні люди – рухливі, активні, роблять усе швидко – матиме рацію. Дійсно, все навколо і ми з вами живемо та рухаємося завдяки енергії.

У давнину людині, щоб зігрітися та приготувати їжу, було досить звичайного вогнища. Але з часом людство отримувало нові знання та навички, його потреби зростали. Енергії та ресурсів для її вироблення треба було все більше і більше. Спочатку – для того, аби крутилося колесо, потім – щоб змусити рухатись більш складні механізми.

Без енергії неможливо уявити наше буття. За її допомогою розвиваються технології; працюють заводи і фабрики; функціонують прилади, до яких ми всі звикли; опалюються наші будинки; освітленими вулицями пересувається транспорт. Енергію використовують у промисловості і побуті, медицині і мистецтві, науці та сільському господарстві, навчанні та роботі. Вона дає життя містам та країнам.

А як можна забезпечити наші постійно зростаючі потреби в енергії?

Аби виробити енергію, людство витрачає енергетичні ресурси: природний газ, вугілля, нафту. Ці енергоресурси називають викопними, традиційними, невідновлюваними. Останнім часом питання ефективності їхнього використання та енергозбереження стає вкрай актуальним у всьому світі. Енергетичні виклики сьогодні випробовують на міцність і нашу країну.

Тому важливим для кожного із нас та країни в цілому є підвищення енергоефективності. Енергоефективність – це споживання меншої кількості енергії на виконання одного і того ж обсягу роботи, здійснення процесів нагрівання, охолодження, виробництво одного й того ж обсягу будь-якої продукції.

Що означає енергоефективність для людей, країни, довкілля?

За комунальні послуги ваші батьки платять багато і платитимуть ще більше, адже ціни на енергоресурси зростають і зростатимуть надалі. Водночас, багато хто з нас не замислюється про необхідність економити тепло, електрику чи газ.

Ви вже знаєте, що для отримання тепла та електрики в оселях спаяють паливні корисні копалини. Запаси паливних корисних копалин (енергетичних ресурсів) обмежені, їхня вичерпність неunikна. Ця проблема спричинена надмірним і нераціональним енергоспоживанням. Більшу частину невідновлюваних енергоресурсів, що зберігалися в надрах Землі понад 500 млн років, людство використало за менш ніж 200 років.

Якщо нічого не робити, то нафта, уран та природний газ будуть повністю вичерпані ще за життя нинішнього покоління.

Ще одна проблема пов'язана з тим, що всі види паливних корисних копалин постійно дорожчають і надалі будуть дорожчати, бо добувати ці корисні копалини стає все важче. Щоб менше платити за них, нам треба навчитися менше їх споживати.

Існує і третя проблема – надмірне і нераціональне енергоспоживання збільшує викиди вуглекислого газу, який є основним чинником глобального потепління та зміни клімату.

Що можете зробити ви для зменшення негативних екологічних наслідків? Зокрема очистити повітря від парникових газів допомагають рослини, бо вони поглинають вуглекислий газ і виділяють кисень. Тому потрібно саджати дерева та кущі, вирощувати квіти вдома та у школі.

Для вирощування овочів та фруктів потрібно менше енергії, ніж для вирощування худоби. Тому якщо ви споживаєте більше рослинної їжі – то робите добру справу - зменшуєте викиди парникових газів. До того ж це корисно для здоров'я.

Якщо ви будете вимикати світло, коли виходите з кімнати, станете менше дивитися телевізор та обмежите час гри на комп'ютері, то зробите добру справу. Ви зменшите споживання електроенергії і, відповідно, викиди вуглекислого газу.

Ми усі разом можемо навчитися використовувати енергію розумно, ефективно і безпечно для довкілля. Ми можемо бути відповідальними та піклуватися про майбутнє своє та нашої планети!

Для довідки

Авторка: Сафіуліна К.Р., старша консультантка із залучення громадськості Інституту місцевого розвитку к.т.н., доцент

Статтю підготовлено у межах проекту «Збережемо довкілля разом», який є переможцем національного конкурсу інновацій EastCode 2021, впроваджується ВБО «ІМР» за технічного адміністрування Center42 у межах Програми ООН з відновлення та розбудови миру та за фінансової підтримки урядів Данії, Швейцарії та Швеції.

Думки, зауваження, висновки або рекомендації, викладені в цій статті, належать авторці і не обов'язково відбивають погляди ООН та урядів Данії, Швейцарії та Швеції.

Програму ООН з відновлення та розбудови миру реалізують чотири агентства ООН: Програма розвитку ООН (ПРООН), Структура ООН з питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок (ООН Жінки), Фонд ООН у галузі народонаселення (UNFPA) і Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО).

Програму підтримують дванадцять міжнародних партнерів: Європейський Союз (ЄС), Європейський інвестиційний банк (ЄІБ), Посольство США в Україні, а також уряди Данії, Канади, Нідерландів, Німеччини, Норвегії, Польщі, Швейцарії, Швеції та Японії.